

ÎNTRĂNI
PĂTRĂ

În dimineața aceea, Cí se trezi devreme ca să evite întâlnirea cu fratele său, Lu. I se închideau ochii, dar orezăria îl aştepta trează, ca în fiecare dimineață.

Se ridică de pe jos și făcu sul rogojina, trăgând în piept aroma ceaiului cu care mama lui înmiresma casa. Când intră în încăperea principală, o salută cu o înclinare a capului, iar ea îi răspunse ascunzându-și zâmbetul pe care el îl ghici și pe care i-l întoarse. O adora pe mama lui aproape tot atât de mult ca și pe sora lui mai mică, A Treia. Celelalte două surori ale sale, Prima și A Doua, muriseră de mici, din pricina unei boli de familie. A Treia, deși era și ea bolnavă, era singura care rămăsese în viață.

Înainte de a înghiți ceva, se îndreptă spre micul altar pe care îl construise că lângă fereastră în amintirea bunicului său. Ridică obloanele și inspiră adânc. Afară, primele raze de soare se strecură timid prin ceată. Vântul făcea să se legene crizantemele puse în vasul de lut cu ofrande și înțecea volutele de tămâie ce se ridicau în încăpere. Cí închise ochii ca să spună o rugăciune, dar în minte îi veni doar un gând: „Spirite ale Cerului, îngăduiți-ne să ne întoarcem la Lin'an”¹.

Își aminti de zilele în care bunicii lui mai trăiau încă. Pe atunci, satul acela prăpădit era paradisul lui, iar fratele său Lu, eroul pe care orice copil ar fi dorit să-l imite. Lu era asemenea marelui războinic din poveștile pe care i le spunea tatăl său, gata întotdeauna să-l apere când alții copii căutau să-i fure tainul de fructe sau să-i

¹ A se vedea la sfârșitul cărții în capitolul intitulat GLOSAR, articolul cu aceeași denumire

alunge pe nerușinății care ar fi încercat să întreacă măsura cu surorile lor. Lu îl învățase să se bată folosindu-și în aşa fel mâinile și picioarele, încât adversarii săi să se simtă depășiți, îl dusese la râu ca să se bălăcească printre bărci și să pescuiască păstrăvi și crapi pe care apoi îi aduceau acasă cu mare zarvă și îi arătase unde se aflau cele mai bune ascunzători ca să le pândească pe vecine. Dar, cu vîrstă, Lu devenise îngâmat. După ce a împlinit cincisprezece ani, se mândrea întruna cu forța lui și-și arăta disprețul față de orice acțiune care nu avea legătură cu victoria într-o încăierare. A început să organizeze vânători de pisici ca să facă pe grozavul în fața fetelor, se îmbăta cu rachiu de orez pe care îl șterpelea din bucătărie și se fălea că este cel mai puternic din ceată. Devenise atât de încrezut, încât socotea până și zeflemelele fetelor drept cuvinte măgulitoare, neînțelegând că, de fapt, îl ocoleau tot timpul. și după ce îi fusesese idol, Lu i-a devenit, încetul cu încetul, indiferent lui Cí.

Cu toate acestea, până atunci Lu nu intrase niciodată în încurături prea mari, cu excepția zilelor în care apărea cu ochii învineți după vreo încăierare sau folosea bivolul comunității pentru a pune rămășag la întrecerile pe apă. Dar când tatăl său și-a anunțat intenția de a se muta la Lin'an, capitala districtului, Lu a refuzat categoric să plece într-acolo. Împlinise deja săisprezece ani, era fericit la țară și nu avea de gând să părăsească satul. Susținea că acolo dispunea de tot ce avea nevoie: orezaria, grupul său de fanfaroni și două sau trei prostituate din împrejurimi care se gudurau pe lângă el și, cu toate că tatăl său l-a amenințat că îl repudiază, nu s-a lăsat intimidat. În anul acela s-au despărțit. Lu a rămas în sat, iar restul familiei s-a mutat în capitală în căutarea unui viitor mai bun.

La început, lui Cí i-a fost foarte greu în Lin'an. În fiecare dimineață se trezea în zori ca să vadă cum se simțea sora lui, îi pregătea micul dejun și avea grija de ea până când mama lor se întorcea de la piață. Apoi, după ce înghițea cu greu un bol de orez, mergea la școală, unde rămânea până la amiază, moment în care dădea fuga să-l ajute pe tatăl său la abatorul unde acesta muncea în schimbul măruntaielor care rămâneau împrăștiate pe jos. Noaptea, după ce făcea curățenie în bucătărie și își onora strămoșii cu o rugăciune, profita de liniște

ca să repete din tratatele confucianiste pe care trebuia să le recite a doua zi la școală. și tot aşa, lună de lună, până când tatăl lui a reușit să obțină un post de contabil la prefectura din Lin'an, în subordinea judecătorului Feng, unul dintre magistrații cu mintea cea mai ascuțită din capitală.

Din momentul acela, lucrurile au început să se îmbunătățească. Câștigurile familiei au sporit, iar Cí a putut să părăsească abatorul ca să se dedice în întregime studiilor. După patru ani în școală superioară și datorită rezultatelor lui excelente la învățătură, Cí a reușit să obțină un post de asistent la biroul lui Feng. La început, i s-au încredințat sarcini birocratice simple, dar dăruirea șimeticulozitatea lui i-au atras atenția judecătorului, care a descoperit în băiatul acela de șaptesprezece ani pe cineva pe care să-l formeze după chipul și asemănarea sa.

Cí nu i-a înșelat așteptările. După câteva luni, a trecut de la îndeplinirea sarcinilor de rutină la altele: colabora la luarea declarațiilor, participa la interogarea suspecților și îi ajuta pe tehnicieni să pregătească și să spele cadavrele pe care, în funcție de circumstanțele dezcelor, trebuia să le examineze Feng. Încetul cu încetul,meticulozitatea și îndemânarea lui i-au devenit indispensabile judecătorului, care nu i-a ezitat să-i acorde și mai multe responsabilități. În cele din urmă, Cí a sfârșit prin a-l ajuta la investigarea crimelor și a litigiilor, activități care i-au permis să descopere fundamentele practicii medicinei legale, însușindu-și în același timp noțiuni rudimentare de anatomie.

În timpul celui de-al doilea an la universitate și încurajat de Feng, Cí a asistat la un curs pregătitor de medicină. După părerea magistratului, erau multe situații în care dovezile ce puteau dezvăluia o crimă se aflau ascunse în răni și, pentru a le descoperi, era nevoie să fie scoase la iveală și studiate, nu din perspectiva unui judecător, ci a unui chirurg.

Total a continuat în felul acesta până într-o noapte, când bunicul lui s-a îmbolnăvit pe neașteptate și a murit. După funeralii, aşa cum cereau ritualurile¹ de doliu, tatăl său a trebuit să renunțe la postul de

¹ A se vedea la sfârșitul cărții în capitolul intitulat GLOSAR articolul denumit RITUALURI ȘI DEVOTAMENT FILIAL

contabil și la locuința de al cărei uzufruct se bucurase, astfel că, fără un loc de muncă și o locuință, și contrar dorințelor lui Cí, toată familia s-a văzut obligată să se întoarcă în sat.

La întoarcere, Cí l-a găsit schimbat pe fratele său, Lu. Locuia într-o casă nouă pe care o construise cu propriile mâini, achiziționase o parcelă de teren și avea în slujba lui mai mulți lucrători zilieri. Când, silit de împrejurări, tatăl său i-a bătut la ușă, Lu l-a obligat să se scuze înainte de a-l lăsa să intre și i-a dat o încăpere mică, în loc să i-o cedeze pe a lui. Pe Cí l-a tratat cu indiferență dintotdeauna, dar când și-a dat seama că nu-l mai urma ca un câine supus și că singurul lucru care îl interesa erau cărțile, și-a vărsat toată mânia asupra lui. Adevărată valoare a unui om se dovedea pe câmp. Acolo, nici textile, nici studiile nu îi vor servi ca să-și asigure orezul, și nici mâna de lucru. Pentru Lu, fratele său mai mic nu era decât un neisprăvit de douăzeci de ani pe care trebuia să-l hrănească. Și din momentul acela, viața lui Cí s-a transformat într-un șir de neplăceri care l-au făcut să urască satul acela.

O rafală de vânt proaspăt îl readuse pe Cí în prezent.

La întoarcerea în cameră dădu peste Lu, care își sorbea ceaiul cu zgromot lângă mama lor. Văzându-l, acesta scuipă pe jos și trânti țăfnos bolul pe masă. Apoi, fără să aștepte ca tatăl lor să se ridice de la masă, apucă bocceluța și plecă fără să rostească un cuvânt.

— Ar trebui să învețe să se poarte, mormăi Cí, în vreme ce ștergea cu o cărpă ceaiul pe care fratele său tocmai îl vărsase.

— Iar tu ar trebui să înveți să-l respecti, că doar trăim în casa lui, replică mama sa, fără să-și ridice privirea de la foc. Un cămin puternic...

„Da. Un cămin puternic este cel pe care îl susține un tată viteaz, o mamă prudentă, un fiu ascultător și un frate binevoitor.“ Nu avea nevoie să i-o repete cineva. Avea grija Lu să i-o amintească în fiecare dimineață.

Deși nu era sarcina lui, Cí întinse șerpetele de bambus și așeză blidele pe masă. Surorii lui i se înrăutățise boala care îi afecta pieptul, dar lui nu-i era greu să îndeplinească sarcinile care îi revineau micuței. Așeză străchinile, având grija să formeze un număr par și îndreptă

ciocul ceainicului spre fereastră, astfel încât să nu fie ațintit asupra nici unuia dintre cei așezați în jurul mesei. În mijloc, așeză rachiul de orez și terciul, iar alături, găluștele de crap. Privi bucătăria înneagră de funginge și spălătorul crăpat. Părea mai curând o fierărie dărăpănată decât o locuință.

După puțin timp apăru și tatăl lui, șchiopătând. Cí simți o împunsătură de tristețe.

„Cum a îmbătrânit!“

Își țuguie buzele și strânse din dinți. Părea că sănătatea tatălui său se șubreza odată cu a ficei sale, A Treia. Bărbatul mergea tremurând, cu privirea în pământ și cu barba sa rară atârnând ca o zdreanță de mătase destrămată. Aproape că nu mai rămăsese nimic din funcționarulmeticulos care îi insuflase, cu ceva vreme în urmă, dragostea pentru metodă și perseverență. Îi observă mâinile ca de ceară, odinioară frumos îngrijite, care arătau acum butucănoase și bătătorite. Bănuia că și el avea să ducă dorul unghiilor sale ascuțite și al zilelor în care le folosea ca să examineze teancurile de documente judiciare.

În dreptul mesei, bărbatul se lăsa pe vine, sprijinindu-se de fiul său, și le îngădui celorlalți printr-un gest să se așeze și ei. Cí făcu același lucru și, în cele din urmă, mama lui se instală pe latura cea mai apropiată de bucătărie. Femeia le turnă rachiul de orez. A Treia nu se sculase, pentru că era în continuare țintuită la pat de febră. La fel cum fusese toată săptămâna.

— O să vii să iezi cina astă-seară? îl întrebă mama pe Cí. Judecătorul Feng va fi încântat să te revadă după atâtea luni de zile.

Cí n-ar fi pierdut pentru nimic în lume întâlnirea cu Feng. Fără ca el să cunoască motivul, tatăl său luase hotărârea să-și întrerupă doliul și să-și grăbească întoarcerea la Lin'an, sperând că judecătorul Feng va fi de acord să-l reprimească. Nu știa dacă Feng venise în sat din acest motiv, dar era ceea ce își doreau cu toții.

— Lu mi-a poruncit să urc bivolul până la parcela cea nouă și, după aceea, mă gândeam să o vizitez pe Cireașa, dar nu voi întârzi la cină.

— Parcă n-ai avea încă douăzeci de ani. Fata aia îți absoarbe toate gândurile, interveni tatăl lui. Dacă o vezi aşa de des, o să te saturi de ea.

— Cireașa este singurul lucru bun pe care îl are acest sat. De altfel, voi ați fost cei care ați căzut la învoială asupra căsătoriei noastre, răspunse Cí, îngrijitind ultima îmbucătură.

— Ia dulciurile cu tine, că de-asta le-am pregătit, ii zise mama lui.

Cí se ridică și le vârî în traistă. Înainte de a pleca, intră în odaia în care moțăia A Treia, o sărută pe obrajii fierbinți și ii prinse la loc șuvîta de păr scăpată din coc. Copila clipi. Atunci, scoase dulciurile și le ascunse sub pătură.

— Să nu îi le vadă mama, ii șopti el la ureche.

Ea zâmbi, dar nu fu în stare să spună nimic.

* * *

Pe terenul mocirlos al orezăriei, ploaia îl biciuia pe Cí. Tânărul se dezbrăcă de cămașa udă leoarcă și își încordă brațele până căpătară tăria fierului. Mușchi și tendoane părâiră când îmboldi bivolul, care înaintă încetul cu încetul, de parcă animalul ar fi ghicit că după brazda aceea avea să urmeze alta, și după aceasta, din nou alta, și mereu alta. Își ridică ochii și privi apa verde a smârcului.

Fratele lui ii poruncise să deschidă un canal ca să dreneze parcela cea nouă, dar ii era foarte greu să muncească la hotarul cîmpurilor, din pricina digurilor de piatră deteriorate care despărțeau terenurile. Istovit, Cí privi câmpul de orez inundat. Pocni din bici și animalul își afundă copitele în noroi.

Trecuse o treime din ziua de lucru când brăzdarul se împotmoli.

„Altă rădăcină“, se văită el.

Împinse bivolul sub ploaie. Animalul își ridică grumazul și mugi de durere, dar nu mai vru să înainteze. Următoarele lovitură slujiră doar ca animalul să-și scutre coarnele, încercând să scape de pedeapsă. Cí îl manevră în aşa fel încât să-l facă să dea îndărăt, dar unealta rămase prinșă de cealaltă parte. Atunci, privi resemnat animalul.

„Asta o să te doară.“

Știind ce suferință avea să-i pricinuiască, trase în același timp de belciugul care atârna din botul animalului și de hături. Simțind asta, animalul făcu un salt înainte și unealta scârțai. În clipa aceea, își dădu seama că ar fi trebuit să smulgă rădăcina cu propriile mâini.

„Dacă am frânt plugul, frate-meu o să mă snopească în bătaie.“

Inspiră adânc și își afundă brațele în noroi până când dădu peste hătișul de rădăcini. Trase în zadar de un mănușchi și, după mai multe încercări, se îndreptă spre desaga care atârna peste coastele animalului ca să caute un ferăstrău ascuțit. Apoi, îngenunche din nou și începu să muncească sub apă. Scoase două rădăcini groase pe care le azvârli departe și tăie cu ferăstrăul altele și mai mari. Când se opintea cu cea mai groasă, simți o smucitură într-un deget.

„Cu siguranță că m-am tăiat.“

Cu toate că nu simțea nicio durere, se examină atent.

Vina o purta ciudata boală¹ cu care îl blestemaseră zeii la naștere și de care își dăduse seama din ziua când mama lui se împiedicase și vărsase peste el o crăticioară cu ulei încins. Avea doar patru ani și simțise ceva asemănător cu senzația de apă călduță. Dar mirosul de carne arsă ii dăduse de înțeles că se întâmplase ceva oribil. Pieptul și brațele lui au suferit consecințele, rămânând arse pentru totdeauna. Din ziua aceea, cicatricele ii amintea că trupul lui nu era ca al celorlați copii și chiar dacă se simțea norocos pentru absența durerii, trebuia să acorde cea mai mare grijă oricarei răni pe care ar fi putut să o capete. Pentru că, dacă era adevărat că nu suferea din pricina loviturilor, că durerea pricinuită de oboseală de-abia îl afecta și că putea depune eforturi până la epuizare, era la fel de adevărat că, în anumite ocazii, fără să bage de seamă, putea să-și depășească limitele trupului și să se îmbolnăvească.

Când își scoase mâna din apă, văzu că era acoperită de sânge. Alarmat de aparenta mărime a tăieturii, dădu fuga să se șteargă cu o pânză. Cu toate acestea, după ce își uscă mâna cu cărpa, observă doar o ciupitură învineteată.

„Ce naiba...?“

¹ A se vedea la sfârșitul cărții capitolul intitulat NOTA AUTORULUI

Uimit, se întoarse la locul unde se împotmolise brăzdarul și îndepărta rădăcinile, băgând de seamă că apa mâloasă începea să se coloreze în roșu. Slăbi hățurile ca să elibereze brăzdarul și îmboldi animalul să se dea la o parte. Apoi se opri și privi apa, accelerându-i-se respirația. Ploaia bătea pe suprafața orezăriei, înăbușind orice alt sunet.

Între stufoare și teamă, merse încet spre micul crater care se formase în locul în care se înfipsese brăzdarul. Pe când se apropiă, simți că i se strâng stomacul și auzi în tâmpale bătăile inimii. Se gândi să se îndepărteze, dar se stăpâni. Atunci observă o ușoară bulbuceală care ieșea ritmic din crater și se confunda cu zgomotul ploii. Încet, îngenunche desfăcându-și picioarele, care cuprinseră între ele crestele lipicioase de mâl. Își apropie fața de apă, dar nu observă altceva decât o bolboroseală sangvinolentă. Se gândi că, dacă se apropii mai mult, va sfârși prin a o gusta.

Deodată, ceva se mișcă sub apă. Surprins, Cí tresări și își îndepărta capul, dar când își dădu seama că era vorba despre bătaia din aripioare a unui mic crap, suspină ușurat.

„Animal prostăncac.“

Se ridică și strivi peștele sub picioare, încercând să se liniștească. Atunci văzu un alt crap, cu o bucată de carne în gură.

„Dar ce naiba...?“

Încercă să se dea îndărăt, dar își pierdu echilibrul și căzu în amestecul de mâl, murdărie și sânge. Fără să vrea, deschise ochii când simți niște tulpini lovindu-l peste față. Ceea ce văzu făcu să-i stea inima în loc. În fața lui, cu o cărpă vârâtă în gură, capul desprins de trup al unui bărbat plutea printre hătișuri.

***

Strigă din răsputeri, dar nimenei nu-i veni în ajutor.

Dură ceva până să-și aducă aminte că, de o bună bucată de vreme, parcela era lăsată de izbeliște și că țăranii se aflau de cealaltă parte a muntelui, aşa că se aşeză la câțiva pași de plug și privi de jur împrejur. Când încetă să mai tremure, se gândi să părăsească bivolul și să coboare să ceară ajutor. Cealaltă posibilitate constă în a aștepta la orezărie până când se întorcea fratele său.

Niciuna din opțiuni nu îi convenea, dar știind că Lu nu mai avea să întârzie mult, alese să aștepte. Locul acela era năpădit de jivine și un bivol întreg valora de o mie de ori mai mult decât o căpătană de om desprinsă de trup.

Pe când aștepta, termină de tăiat rădăcinile și eliberă brăzdarul. Plugul părea să fie în stare bună, prin urmare, cu un dram de noroc, Lu îl va certa doar pentru întârziere. Sau, cel puțin, asta era ceea ce speră el. Când termină, înhamă din nou plugul și se reapucă de treabă. Încercă să fluiere ca să uite de necaz, dar în urechi îi răsunau doar cuvintele pe care tatăl său le rostea din când în când: „Necazurile nu se rezolvă întorcându-le spatele“.

„Da. Dar nu ăsta e necazul meu“, răspunse tot Cí.

Ară încă doi pași, înainte de a opri bivolul și de a se întoarce lângă căpătană.

Privă o vreme temător cum se legăna pe apă. Apoi observă cu atenție încă ceva. Avea obrajii turtiți, de parcă ar fi fost călcăți în picioare cu îndărjire. Băgă de seamă pe pielea învinețită micile sfâșieri pricinuite de mușcăturile crapiilor. Mai observă pleoapele deschise și umflate, fâșile de carne sangvinolentă atârnând pe lângă berega... și cărpa ciudată care îi ieșea din gura întredeschisă.

Niciodată până atunci nu văzuse ceva atât de însăpământător. Închise ochii și vomită. Deodată, își dădu seama cine era. Capul desprins de trup îi aparținea bătrânlului Shang. Tatăl Ciresei, fata pe care o iubea.

Când își veni în fire, privi cu atenție gura cadavrului, deschisă nefiresc de mult din pricina pânzei care-i ieșea dintre dinți. Cu grija, trase de un capăt și, puțin câte puțin, pânza ieși, de parcă s-ar fi desfăcut un ghem. O vârf în mâncă și încercă să închidă falca, dar nu izbuti. Vomită din nou.

Se spălă pe față cu apa plină de noroi. Apoi se ridică și o luă îndărăt pe terenul arat căutând restul trupului. Îl găsi la amiază la capătul de est al parcelei, la câțiva li¹ distanță de locul unde se împiedicase

¹ A se vedea la sfârșitul cărții în capitolul intitulat GLOSAR articoului cu aceeași denumire